

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

V. Iac. Sadoletvs Episc. Carpent. Benedicto Accolto S.R.E. Cardinali S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](#)

metrogati atque orari: quod equidem ago studiosè, ac vhemener-
ter, vi familiarē meū virūm optimum, quem ego multis de-
cāliis iniitè diligō, tuum familiarem esse velis: statuasque co-
quā te domi habendo, mei quoque absentis partem non par-
tum te habere: quippe cūm crebrior mūlīd futura sit, & tuorum
beneficiorū instauratio erga me, & significatio mea perpetua
erga te voluntatis: qui quidem illo interprete quotidie magis
tui declarabūt. Sed vereor ne quod modice, & cum religione
me rogatūrum dixeram: id jam non rogare, sed efflagitatē vi-
deat. Quare plura hæc fortasse quām opus fuit. Illud taurūm ad-
dingū: si hominis opera & oblequio viri institueris, magnante
ex eius fide & diligentia commoditatem eile caprūm. Mīhi ve-
rōm gratiam factūm, vt tua quotidiana merita erga me, qui
bus ego tibi me deuinclūm esse confiteor, hoc etiam factō non
parūm cūplata futura sint. Vale. VIII. Calend. Octob. Carto-
patoradī, M.D.XXIX.

V.

IAC. SADOLETVS EPISC. CARPENT.
Benedictio Accolto S. R. E. Cardinali S. P. D.

No n reperio verba, quibus tibi agam pro tua eximia ac pre-
fanti erga me voluntate gratias: quani quis difterissimi li-
tore præclare declarasti. Voluntate autem dico? quis vnquam
illustrius, & certioribus factis offendit, alterius honorem sibi
eile cordi, quām tua erga me non dicam facta, sed merita iam
compluta sunt. Nam quid fidem amicicitia mihi absenti preftas
eudem, quam presenti olim officiis omnibus preftitū: neque
oīcī animi cui quasi luminibus, alitudo & fortune, & digni-
tatis me, quid minus me recipias, in codemq; habeas loco, quo
sata habere eras solitus: si hoc virtutis, si constantiae, & animi
magistrinoris tua. Qye vero in ipsum me contulisti multa & in-
gra non amoris sola iudicia, sed summa etiam liberalitatis,
quidnam ipse verbis, aut quo dicendi genere factis exprimere
possum: Quid fauisti mihi videlicet ex animo semper: quid mei
absentie famam & nomen aduersus malevolos homines & alien-
um libenter obtrahentes, studiosè tutatus es, quid meis,
& monum amicorum, affinitum, familiariumque negotiis, nun-
quam tuum patrocinium & autoritatem decile paflius es, nemo-
que apud principem pro me aut sepius intercessit, aut vhemener-
tusque, ista omnia quanti preſertim à tanto viro ranta au-
tem erat, tanta eloquentia, tantis ornamenti honoris, fortune,
ingenuique pēdīo! Quibus ramen contenta remeritas mea non
fui: audire non preterea sum (quid enim mihi non daret audi-

K 5

c. 2

ciæ bonitatis tuæ fiducia, & opinio tui erga me amoris auctor
sum, inquam, cùm hominem vnum ex meis Romanum mitterem,
qui mea ibidem negotia gereret, collocare eum domi tue, & tan-
quam meo iure velle, vt is tuo sumptu atque impendio meis re-
bus deserueret. Qam quidem meanem temeritatem in eum mo-
dum tua liberalitas exceptit, vt quod audacter feceram, capienter
fecisse visus sim. Nec solum tu opibus tuis difficultates meis le-
uaueris, sed etiam virtutibus virtus obscuraris. Atque hęc cūm in-
fint, scribis ramea ad me amicitiam nostram summis a me offi-
cios cultam, a te solum grato animo obseruatam fuisse. In quo
admiratus valde sum notam in te quandam atq; inauditam vim
humanitatis, qui isto animo in amicitia colenda sis, vt cùm be-
neficia tribuis, accipere te arbitrere. At ego hoc solum mihi re-
seruaueram ex omnibus officiis que sunt amicitiae debita, vt cùm
tu me autoritate & patrocinio tuo, cum opera & gratia, opibus
etiam tuis foueres & sustentares: ego qui in ceteris tibi par esse
non possem, ita ipsa de te predicanus, & magnum obligatio-
nis vinculum, quo tibi teneor astictus, ingenuè confitens ali-
quam partem gratia referre tibi viderer. Quam si tu quoque
landeris ad partes tuas rapis, & committatis nominibus rerum,
hene mereri de altero, in te vis esse idem ac alteri debere: ema-
bo te mi Accolte optimè atq; humanissime, quam nobis partem
reliquam in officijs laude facis: Sed ego ne sim falso, si non
contendero omni mea ope, atque elaborabo; vt mea quoque
officia & studia erga amplitudinem tuam, etiam si minus pro-
pter status nostri mediocritatem, extimia magnaque fuerint: ab
animo tamen amicissimo, & gratissima voluntate profecta vi-
deantur. Et si hoc ipsum quoque, vt mihi maius esset ac diffici-
lius Rainerus meus fecit, qui nuper abs te reuersus, non deficit
adhuc prædicare, nullum genus humanitatis liberalitatisque
fuisse, quo tu nos illum vberimè aque amansissime prosecu-
sus sis. Quod ego totum mihi in illo abs te tributum esse sen-
tio, agoque tibi propterea maximas gratias. Sed que ille ad me
tuis verbis detulit de studio tuo & cura augendae dignitatis mee,
id est cīnsmodi, vt ista tua voluntate & in me bencouentia nihil
mihi quidem possit esse iucundius: rem autem ipsam cūm ætas
nostra iam ingrauefens, tum studium atrium optimarum, in
quibus omni tempore verior, facilè pacitur ad alios portiūs ac-
cedere, quibus ista magis cordi sunt, quam ad me, qui hisce rebus
satis perfunctus sum, & nunc aliud quoddam genus vita confe-
ctor (vt ego quidem statuo) aliquantò beatius. Ego in omni offici-
o arque amore, et rurisque amplitudinis obseruantia, cam tibi a-
micitia veritate, & id studiū animi grati policeor, quod cūm re-

cellens virtus ac dignitas, meritaque erga me plurima ac maxima, cum autem fides imprimis mea & natura postulat. Vale. Carpentoracti.

VI.

IAC. SADOLETVS EPISC. CARPENT.
Benedicto Accolto S.R.E. Cardinali S.P.D.

TARDIVS mihi redditus fuerunt literæ tuæ; eas enim X. Calendas Septembres datas ego circiter Nonas Octob. accipi. Sed eorum lectione mirifica, incredibile est quanta animi voluptate fuitum affectus. Quanquam quid primum de illis dicam, aut quid collaudem potissimum, hæc si. Illud dico, nihil leporis esse, nihil ventifarii, nihil omnino humanitatis, nihil benevolentia, quod non in illis literis præclarè eximieq; luceat: & cum singulariter manu ingenij ac eloquentiae laudem, tum amorem tuum erga perspicuum mihi ponat ante oculos. Sed horum virorum magis sum delectatus, satis adhuc constitutore non possum. Iucundior fortassis est amoris & voluntatis illa significatio: sed tua in scilicet subtilitate atq; eleganter multo certè admirabilior. In quantum te proficile, ut ad summam laudem peruenieris, nec immum nostrum temporis hominib. sed cum antiquitate ipsa contutas: gratular tua quidem mehercule imprimis: sed non nihil enim nostra causa. Faciliè enim prospicio, cum extare iam incipiat quis tu homo, quanti me facias, fore, ut hoc tuum de me iudicium magno mili ornamento apud omnes sit. In summa tibi hoc perfidum esse volo, nunguam quicquam me legisse his litteris, quas proximè accepi, castius, purius, liberalius. Itaque tuum ne horror quidem, ut omnia summa tibi proponas, atque in statuas, dignitatem tuam, quam ego intelligo esse maximum, non minus ex his optimis & præclarissimis artibus, quam in omni honore & premijs fortunæ existere. Tua enim excelsus & eximia virtus hortatione non indiget. Sed ego, quod primum mei amoris in te fuit, & optauit semper te intrueri talem, qualem nunc aspicio, & mei optati ac voti compos factus, iure numeri triumpho atq; letor. Habeo enim id quod maximè optandum homini est, amicissimum meum omnibus & fortuna & ingenio bonis ornatis simum. Verum hęc haec tenus. Nam nec pluribus regaveris de cī necessē est, & tantum quantum in te est, non possem tamen explicari. Quod acceptorum beneficiorum commemorationes, actionesq; gratiarum, ac cetera eiusmodi amicorum recidivis officia, auferri iubes ex literis nostris, libereq; inter nos & perfamiliariter agi: agnoscō magnitudinē animi tuam, qui fructum liberalitatis tuę in ipsa liberalitate constitutas.

Nam